

sk0018 reagan-kormányzat - szovjet vélemények /2.rész./
 sk0019 reagan-kormányzat - szovjet vélemények /3.rész./
 sk0020 rövid hírek: madrid: friderika
 szöül: cson tu hvan
 dublin: ira akció

sk0021 neturon-fegyver
 sk0022 ucd-kongresszus
 sk0023 olaszország - szovjetunió
 sk0024 asszad
 sk0025 irán
 sk0026 lengyel sztrájk - körkép
 sk0027 hansen - spd /1.rész./
 sk0028 hansen - spd /2.rész./
 sk0029 madridi találkozó /1.rész./
 sk0030 madridi találkozó /2.rész./
 sk0031 jordániai ügyvivő
 sk0032 neutronfegyver - blohin
 sk0033 el nem kötelezettek - novoje vremja /1.rész./

jp
 21.33 070281 1465

-. -

sk0061 4 800 mtik1062

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0059-sk0061-ig

sk0059 tartalomjegyzék 1

sk0060 tartalomjegyzék 2

sk0061 tartalomjegyzék 3

mti külpolitikai szerkesztősége:

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: pirityi sándor
 németh gyula
 heltai andrás

- v é g e -

21.46 070281 0370

-. -

60.010/x

Külföldi hírek

 budapest, 1981. február 08.

kül.

v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

amerikai hírek

washington, 1981. február 8. /ap/upi/ - ronald reagan amerikai elnök fred ikle-t nevelte ki hadügyminiszter- helyettesé. az 56 éves ikle reagan egyik külpolitikai és nemzetbiztonsági tanácsadója volt a választási kampányban. a svájci születésű politikus nixon és ford elnöksége alatt a fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal vezetőjeként dolgozott. a „héjják”, közé számító ikle-t washingtonban a nukleáris stratégia szakértőjeként és a salt-2 bírálójaként tartják számon.

x x x

az európai szövetségesekhez fűződő „igen szoros”, kapcsolatok kiépítése mellett szállt sikra alexander haig amerikai külügyminiszter a sunday timesnak adott interjújában. haig vasárnap megjelent nyilatkozatában kijelentette, hogy a carter kormánytól megszokott gyakorlattal ellentétben nem csucstalálkozók, hanem „kétoldalú diplomácia”, útján vitatják meg ezután európai kollégáikkal a világpolitikai kérdéseket- mégpedig a nyilvánosság kizárásával. ezt casey, a cia igazgatója is „sziviügyének tartja,, tette hozzá.

a hivatalos kétoldalú találkozók sorozata egyébként margaret thatcher brit miniszterelnök február 25-27-i washingtoni látogatásával kezdődik majd.

csé

naig úgy nyilatkozott, hogy „a reagan kormány még nem kész arra, hogy nyilvánosan ismertesse további szándékait a salt-2 szerződéssel kapcsolatban, .

sm ha

10.17 080281 1369

-. -

sk0002 4 230 mtik1002

vita a bányász-, ,szolidaritással, ,

kelemen istván, az mti tudósítája jelenti:

varsó, 1981. február 8. /mti/ - katowicében a hét végén mieczysław glanowski bányászati miniszter megbeszélést folytatott a bányászok ,szolidaritás, , szakszervezetének képviselőivel. a tárgyalásokra azt követően került sor, hogy a bányász-, ,szolidaritás, , február 10-re sztrájkot helyezett kilátásba a munkaidővel kapcsolatban ismét felmerült vitás kérdések miatt.

mint ismeretes, a jastrzebia-górai megállapodás értelmében a föld alatt dolgozó bányászok minden szombatja az év eleje óta szabad, s a szombatokon önként vállalt munkáért a normális munkabéren felül 100 százalékos pótlékot kapnak. a „szolidaritás, , most azt követeli, hogy ez a munkarend ne csak a bányászokra, hanem valamennyi, a bányászati minisztériumhoz tartozó üzem dolgozóira is vonatkozzék, kivéve az irodai munkát végzőket.

a miniszter rámutatott, hogy ez elfogadhatatlan, mert azt jelentené, hogy például két, ugyanolyan termékeket előállító gépgyár közül az egyikben jóval rövidebb lenne a munkaidő, csak azért, mert a gyár a bányászati minisztériumhoz tartozik.

a miniszter kifejezte tárgyalási készségét, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a szénbányák esetleges sztrájkjára az akció szervezőire hárul minden felelősség. sztrájk esetén az akció résztvevői a kormány február 2-i rendeletének megfelelően kapnának bért./vagyis: fizetésük 50 százalékat, s azt is csak akkor, ha az akció szervezése megfelel a rendeletben rögzített feltételeknek./ glanowski emlékeztetett még a következőkre: amennyiben leáll a

szénkitermelés, azonnal le kell állítani a kokszolóműveket, a cementgyárakat, két-három napon belül pedig az elektromos és a hőerőműveket, ami egyértelmű lenne azzal, hogy megszűnik a lakosság fűtéssel és villanyárammal való ellátása.

kn/dj ha

10.21 080281 1845

-. -

sk0003 4 230 mtik1003

japán- pravda

moszkva, 1981. február 8. /taszsz/ - „a hatóságok jóváhagyásával példátlan szovjetellenes kampány folyik japánban, - írja a pravda kommentátora. már megszületett e hadjárat „ünnepe, , is, amelyet hivatalosan „az északi területek napjának, , kereszteltek el. célja, hogy minden év február 7- én felélesszék az országban a második világháború befejeztével kialakult határokat felülbírálni kívánó revansista törekvéseket.

a tokióban ebből az alkalomból megrendezett „ünnepségeken, , beszédet mondott szuzuki zenko miniszterelnök is, aki felszólalásában a fő hangsúlyt a szovjetunióval szembeni megalapozatlan japán követelésekre helyezte. „meglepő, - jegyzi meg a pravda- hogy az ünnepség résztvevői között ott voltak az ellenzéki pártok politikusai is, akik közül nem egy a szovjetunió barátjának nevezi magát. „

„annak, aki akarva vagy akaratlanul agresszív, militarista irányba tereli az országot, emlékeznie kellene, hova vezetett a hasonló politika harmincöt évvel ezelőtt. az ilyen „ünnepek, , megrendezése azt mutatja, hogy a japán vezetők a szovjetellenes hangulat felkorbácsolásával meg szeretnék semmisíteni mindazokat az eredményeket a japán- szovjet kapcsolatokban, amelyeket a két ország népei az évek során kiharcoltak.

sm ha

10.50 080281 1292

-. -

1981.02.08.

sk0004 4 700 mtik1004

obstrukció kávéval

Róma, 1981. február 7. /ap/ - az elmúlt héten már három napja beszéltek egyfolytában a szélsőséges polgárjogi követeléseket hangoztató radikális párt képviselői az olasz képviselőházban, hogy megakadályozzák a kormány terrorista-ellenes törvényjavaslatának elfogadását. a szombati ülésen külön vihart kavartak egy csésze kávé miatt.

a kormány újabb hat hónapra meg akarja hosszabbítani azt a törvényerejű rendeletet, amelynek értelmében a rendőrség 48 órán túl is fogva tarthat terrorista-gyanús személyeket vádemelés és a jogi képviselő jelentése nélkül. a terrorizmus elleni harcban szükségesnek ítélte, és hat hónapja eredményesen alkalmazott jogszabály a radikálisok szerint súlyosan sérti az alkotmányos szabadságjogokat. a radikális párt a durso-ügy idején, mint ismeretes, tárgyalásokat kezdett a börtönben őrzött elítélt terroristákkal is - kiváltva ezzel a többi párt élénk tiltakozását. a jelenlegi parlamenti vitában obstrukcióval akarják megakadályozni a törvény érvényének meghosszabbítását.

giuseppe rippa radikális képviselő szombaton délben már 11. órája beszélt, amikor vitába keveredett az ülés elnökével: félbehagyhatja-e a szónoklatot, amíg a ház büféjében megiszik egy csésze kávé. az elnökölő luigi preti ehhez nem járult hozzá, mert a házszabályok nem teszik lehetővé. „a szónoki emelvényen beszélők csak vizet ihatnak, - jelentette ki a már kissé lankadó házelnök, rippa ennek ellenére elfogyasztotta a kávé. „ legközelebb már az ebédet is ide hozatja!..., - méltatlankodott preti.

ha étkezni nem is, aludni mindenesetre a ház padsoraiban aludtak a radikális képviselők az elmúlt két napon. mind a 18-an fel akarnak szólalni. a terrorista-ellenes törvényt így várhatóan csak kedden hagyja jóvá a parlament.

mp ha

10.51 080281 1805

cl

-.-

1981.02.08.

sk0005 4 230 mtik1005

közel-kelet

továbbra is ismeretlen hisam el-mohaiszennek, jordánia pénteken elrabolt libanoni ügyvivőjének a sorsa. bár a beiruti rádió azt jelentette, hogy szombaton este megtalálták a diplomata holttestét, a hirt még aznap cáfolták a libanoni biztonsági szervek. a hatóságok folytatják nagyszabású akciójukat az elrabolt diplomata megmentéséért. az afp francia hírügynökség beiruti irodájával egy ismeretlen telefonáló azt közölte, hogy az ügyvivőt a „forradalmi sasok, elnevezésű palesztin szervezet rabolta el. ugyanez a szervezet azonban egyidejűleg cáfolta azokat, a falangista rádióban ismertetett híreket, amelyek szerint köze volna az akcióhoz.

tel aviv /reuter/ szombaton három pokolgépes merényletet hajtottak végre az izrael által megszállt arab területeken. két robbantásnak nem voltak súlyosabb következményei. gázában viszont két személy meghalt és 23 megsebesült, amikor ismeretlen tettesek kézigránátot dobtak egy, a forgalmas uton haladó izraeli katonai járműbe. a merénylőnek sikerült elmenekülnie.

ugyancsak a megszállt területekről érkezett az a jelentés, hogy az izraeli katonai hatóságok 100 hektár földet foglaltak le nablusz város mellett.

bl ha

11.11 080281 1206

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

el nem kötelezettek

uj-delhi, 1981. február 8. /afp/ap/reuter/ -- az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek uj-delhi konferenciáját megelőző tárgyalások előterében szombaton a többi között az indiai-óceán térségének katonai támaszpontjai állottak.

mintegy tizenöt ország képviselője szombaton javasolta, hogy a miniszteri értekezlet nyilatkozat-tervezetében szerepeljen olyan pont is, amely elítéli az amerikai katonai jelenlétet az indiai-óceán térségében.

cl

1981.02.08.

pakisztán módosító indítványt nyújtott be az indiai-óceán kérdésében, amely a koncepciót, miszerint az indiai-óceán békezőna, az óceánparti államokat környező országokra, így afganisztánra is ki kívánja terjesztetni.

ugyanakkor madagaszkár képviselője azt javasolta, hogy hívják össze az indiai-óceán térségében fekvő államok, valamint a nagyhatalmak konferenciáját, ahol a résztvevők megállapodnának arról, hogy a térségben nem alkalmaznak erőszakot. Ily módon, hangoztatta a madagaszkári küldött, nem lehetne többé /nyugati/ katonai erőket állomásoztatni a térségben az olajszállító utvonalak védelmének ürügyén.

kő ha

11.23 080281 1127

--

sk0007 4 230 mtik1007

román belpolitika

bukarest, 1981. február 8. /mti/ - vasárnap bukarestben nyilvánosságra hozták a népi ellenőrök országos tanácskozásán elfogadott határozatokat.

ennek értelmében románian növelik az ellenőrzést, eltökélten fellépnek a közvagyron védelméért, a rend és fegyelem érvényesítéséért, a pazarlás és hanyagság felszámolásáért. fellépnek minden olyan jelenséggel szemben, amely a harácsolásra irányul, sikra szállnak azért, hogy egyes fogyasztók teljesen alaptalanul ne vásároljanak és halmozzanak fel mezőgazdasági termékeket és élelmiszereket.

kitér a határozat a földterületek teljes hasznosításának népgazdasági jelentőségére. ennek érdekében az ellenőrzési munkának feladata, hogy segítse elő falvakban és városi lakónegyedekben a földterületek, udvarok, belterületeken található földterületek hasznosítását. felkéri a lakosokat, hogy ezeken a területeken természetesen zöldséget és ipari növényeket, ültessenek gyümölcsfákat.

arra is ösztönzik a lakosságot, hogy tenyészten állatokat, baromfit, szerződjen az állammal nagyobb mennyiségű tej, hus, zöldségféle és gyümölcs leszállítására.

olt/zsa ha

11.50 080281 1153

--

1981.02.08.

sk0008 4 230 mtik1008

rövid hírek

földrengés

mexikóváros, 1981. február 8. /afp/upi/ -- viszonylag enyhe, a richter-skála szerint 5 fokos erősségű földrengés rázta meg a mexikói főváros térségét a hét végén. a korábbi kisebb földrengéseket követő nagyobb földrengés a hivatalos jelentések szerint emberéleteket nem követelt, komolyabb károk sem keletkeztek. az elmúlt hét folyamán körülbelül 30 kisebb földrengést észleltek mexikóváros térségében.

42 millió könyv

havanna, 1981. február 8. /afp/ -- összesen 42 millió példányban 1200 könyvet adtak ki kubában 1980-ban a szombaton közzétett statisztika szerint. a külföldi szerzők listáját dosztojevskij, balzac, csehov és hemingway vezeti, de nagy számban adták ki kubában - a többi között - agatha christie bűnügyi regényeit is. a kiadott könyvek 60 százaléka egyébként tankönyv volt.

cirkusztűz

uj-delhi, 1981. február 8. /upi/taszsz/ -- ötvennyolc ember meghalt és körülbelül ötszáz megsebesült az indiai bangaloreban, amikor előadás közben egy cirkusz tetősátra meggyulladt, majd a nézőtérre hullott. a tűz, amelyet az előzetes jelentések szerint rövidzárlat okozott, pillanatok alatt lánggalobbantotta a 4 ezer személyes cirkusz tetejét, miközben matinéműsor szórakoztatta a nagyszámu, főként gyermekekből álló közönséget. a tűzoltóságot csak késve sikerült riasztani, mert a telefonkészülékek nem működtek.

hajókatasztrófa

liszabonn, 1981. február 8. /afp/ -- egy szingapuri halászhajó tizenegy matróza vesztette életét, amikor a portugál partok közelében hajójuk összeütközött egy 9 ezer tonnás görög teherhajóval. a portugália déli partjai közelében bekövetkezett szerencsétlenséget az okozhatta, hogy a görög hajó - motorhiba miatt - eltért eredeti utirányától.

kő ha

12.13 080281 1768

de

--

sk0009 4 230 mtik1009

el nem kötelezettek - pravda

moszkva, 1981. február 8. /taszsz/- az el nem kötelezettek mozgalma az egész világra kiterjedt nemzeti-felszabadító mozgalom szülötte - hangsúlyozza a pravda vasárnapi számában a mozgalom 20. évfordulójának szentelt cikk.

a mozgalom a gyarmati sorból felszabadult népeknek az imperialista hatalmak politikája elleni tiltakozásából keletkezett és erősödött meg - mutat rá a lap, kiemelve az el nem kötelezettség alapelveit: távolmaradás a katonai-politikai tömböktől, harc a nemzetközi békéért és biztonsáért, az imperializmus, a gyarmatosítás és a neokolonializmus ellen.

az el nem kötelezettek mozgalmanak az elmúlt 20 évben elért sikerei két forrásból fakadtak: egyrészt a mozgalom a gyarmati mult súlyos következményeinek felszámolásáért küzdő népek érdekeit szolgálja és nagy vonzerővel rendelkezik küzdelme a politikai függetlenségért, a gazdasági fejlődésért és társadalmi haladásért. másrészt az el nem kötelezettek mozgalma mindig együttműködött a világ haladó erőivel és azokkal együtt tevékenyen harcolt a kor alapvető problémáinak megoldásáért.

a mozgalom e jellemzői természetesen nem tetszenek azoknak, akik saját érdekeik szolgálatába akarják állítani - folytatja a cikk. a nemzetközi imperializmus és a pekingi hegemonizmus egyre növekvő méreteiben folytatja felforgató tevékenységét a mozgalom tevékenysége ellen - hangsúlyozza a pravda. közös, vagy egymással párhuzamos utakon mindketten arra törekednek, hogy eltérítsék a mozgalmat az imperialistaelenes harc útjáról, gyöngítsék benne a haladó országok hatását, hogy aláássák az el nem kötelezettek és a szocialista országok közötti együttműködést és a mozgalomtól idegen feladatokat kényszerítsenek a szervezetre.

a pravda cikke rámutat, hogy ma minden korábbinál fontosabb az el nem kötelezett mozgalom egységének megőrzése és megerősítése, a harc folytatása az imperializmus, a gyarmatosítás, a neokolonializmus, a fajüldözés és a hegemonizmus ellen, a békéért, a szabadságért és függetlenségért.

bl/ ha

12.27 080281 2061

-.-

sk0010 4 230 mtik1010

fegyverkezés - pravda

moszkva, 1981. február 8. /taszsz/ - ,, az amerikai egyesült államok a világ közvéleményének óhaját figyelmen kívül hagyva tervezték a neutron fegyverek gyártását és telepítését nyugat-európában.,, - írja a pravda szemleírója az amerikai elnök első felszólalásait kommentálva. a pentagon eddig mintegy 2.500 támaszpontot illetve ,,védelmi,, objektumot létesített a világ 114 országában, és most lázasan kutat új lehetőségek után. az amerikai fegyverkezési hajsza célja, hogy katonai fölényt biztosítson az egyesült államok számára a szocialista országokkal és a szovjetunióval szemben.

,, a szovjetunió senkinek nem engedi meg, hogy az erő pozíciójából tárgyaljon vele, hogy nyomást gyakoroljanak rá. pártunk levonja a világban kialakult helyzetnek megfelelő következtetéseket: nem hagyja, hogy a szocializmus pozíciói meggyengüljenek az imperializmus agresszív lépéseivel szemben és továbbra is internacionalista segítséget nyújt a szabadságukért küzdő népeknek. nem az értelmetlen és veszélyes fegyverkezési hajsza, amelyre igyekeznek rákényszeríteni minket, hanem az összefogás a fegyverkezés korlátozásáért, a leszerelés, a sokoldalú kapcsolatok fejlesztése - ez az az út, amelyen mi és a világ minden népe kíván haladni ,, - hangoztatja a pravda kommentátora.

sm ha

12.32 080281 1323

-.-

sk0011 4 230 mtik1011

irak-irán

teherán/bagdad, 1981. február 8. /afp/ap/reuter/dpa/ - kurd fegyveresek újabb akcióról érkeztek hírek iránból a hétvégén. a kurd felkelők sanandajban, mahabadban és marivanban hajtottak végre támadásokat az iszlám gárdisták és a csendőrség taktanyái ellen. a pars iráni hírügynökség jelentése szerint az összecsapásokban három csendőr vesztette életét, a felkelők vesztesége a jelentés szerint 50 fő.

tovább folytatódtak a harcok az iraki-iráni háború hadszínterein is. teherán szerint 13 iraki katona halt meg a déli fronton szombaton. az iraki tüzérség változatlan hevesseggel lövi abadant. bagdadi jelentés szerint a harcok susanguerp körzetében

ll

összpontosultak a iraki erők harckocsikkal, tüzéségi tüzrel és rakétákkal támadták a város védőit, 183 fős veszteséget okozva az ellenfélnek és -a hivatalos tájékoztatás szerint- az iraki csapatok három kilométerre állnak susanguerp határától.

x x x

egy teheráni forradalmi bíróság bűnösnek találta cynthia dwyer amerikai újságírónőt, akit kémkedés vádjával tartóztattak le tavaly május 5-én. az újságírónőt 9 havi börtönre ítélték, de figyelembevételre, hogy letartóztatása óta őrizetben van, most szabadon engedik és kötelezik, hogy 24 órán belül hagyja el iránt- jelentette be vasárnap a teheráni evin börtön.

dwyert a meghiusult amerikai tusszabeditási akciót követően tartóztatták le kémkedés és a ,, tuszok kiszabeditásáért küzdő fegyveres csoporttal való együttműködés,, vádjával. az újságírónő tagadta az ellene fehozott vádakát.

rafszandzsani, az iráni parlament elnöke vasárnap a teheráni parlamentben iránt ,,gyarmatosítására,, való törekvéssel vádolta franciaországot és kijelentette: semmivel sem lehet igazolni a francia ,,mirage f-1,, típusu harci repülőgépek leszállítását iráknak. rafszandzsani azért is bírálta párizst, hogy politikai menedékjogot ad az iszlám forradalom ellenségeinek.

bl/na

13.10 080281 1926

-. -

sk0012 4 230 mtik1012

rövid hírek /2./

ujra látnak

London, 1981. február 8. /upi/ -- különhelyet biztosítottak a rendezők ken thomasnak és fiának a tottenham - leeds labdarugó mérkőzésen. az orvosok huszonhat év után adták vissza látását a 37 éves angol tanítónak, akinek szürkehályogja volt. a tanítót együtt műtötték hat éves fiával, aki korábban ugyancsak szürkehályog miatt nem látott.

AL

fesztivál

párizs, 1981. február 8. /taszsz/ -- monte carlóban megkezdődött a televíziós filmek 21. nemzetközi fesztiválja, amelyen 28 ország 50 televíziós társaságának filmjei vesznek részt. a fesztiválon mintegy 100 különböző művész-, illetve dokumentumfilm kerül bemutatásra. a versenyen a magyar televízió is résztvesz

baltonrepülő

luxor, 1981. február 8. /ap/ -- az amerikai maxie anderson és honfitársa, akik földkörüli utazásuk során héliumgázzal töltött léggömjükkel legutóbb az egyiptomi luxor városában szálltak le, egyelőre nem tudják folytatni utjukat. a széljárás ugyanis nagy valószínűséggel iránt légterébe sodorná őket, ahonét korábban figyelmeztetést kaptak: nem tekintik őket baráti ,,berepülőkné,,.

iskolai végzettség

moszkva, 1981. február 8. /taszsz/ -- kuba latin-amerika első olyan országa, ahol valamennyi dolgozónak legalább hat elemije van - nyilatkozta a szovjet trud című lap munkatársának a kubai dolgozók szakszervezetének, a kubai dolgozók szövetségének főtitkára. a forradalom előtt még több, mint 1 millió volt az irástudatlanok száma. 1985-re azt tervezik, hogy legkevesebb 700 ezer ember már középfoku végzettséggel rendelkezzen, azaz elvégezze a kilencosztályos iskolát.

kő na

13.16 080281 1651

-. -

sk0013 4 230 mtik1013

kinai figyelmeztetés

peking, 1981. február 8. /upi/ap/afp/ - a zsenmin zsipao, a kínai kommunista párt napilapja vasárnap szerkesztőségi cikkben fellépett azon erők ellen, amelyek - ugymond - a kulturális forradalom eszközeit felhasználva káoszt igyekeznek teremteni az ország különböző vidékein.

AL

1981.02.08.

az ilyen elemek a lap szerint, ,, ki akarják szorítani,, a hatalomból a kommunista pártot és ,, kapitalista demokráciát,, szeretnének létrehozni az országban.

,, ezzel csak még egyszer romlásba dönthetik országunkat,, a társadalom egy jelentéktelen részét, amint arról a zsenmin zsipao hírt ad, már megfertőzték ezek az eszmék, és az illetők ,, elfogadhatatlan követelésekkel állnak elő,, a lap felkérte a munkásokat, ha problémájuk van forduljanak a megfelelő szervekhez, úgy intézzék el azokat, és harcoljanak az ,,abszolút szabadságot követelő anarchista elemekkel szemben,,.

a csungkuo csingjenpao ifjúsági lap szintén ostromozza ,, a bürokraták osztálya,, ellen agitáló elemeket, és kijelentette, hogy ilyen osztály nincs a kínai társadalomban. a lap ugyanakkor elismerte, hogy ,, valóban léteznek egészségtelen irányzatok pártunkon belül, és a vezetők egy szűk rétege különleges előjogokat szeretne kiharcolni magának. szembe kell szállni a bürokráciával,,.

a bürokrácia meglétének okát a feudalista eszmék továbbélésében látja a cikkíró, és állást foglal amellett, hogy a kérdések megoldása ,, nem a szocializmus megdöntésében, hanem annak folyamatos tökéletesítésében ,, rejlik.

sm ha

13.24 080281 1534

--

sk0014 4 230 mtik1014

rövid hírek /3./

zavargások

uj-delhi, 1981. február 8. /ap/ -- legkevesebb hat ember vesztette életét szombaton az india több államában már napok óta tartó zavargásokban. gujarat szövetségi államban, ahol a rendőrség utcai harcokban tüntető diákokkal tűzött össze, két ember halt meg. két ember vesztette életét a lövöldözések során ahmadabadban, ahol a rendbontók középületeket támadtak meg. rendőrök és a diákok közötti zavargásokról érkeztek jelentések más városokból is.

de

1981.02.08.

brit tengerészek

London, 1981. február 8. /ap/ -- megszakadtak a tárgyalások a tengerészsztrájk felfüggesztéséről a 26 ezer brit kereskedelmi tengerészt tömörítő szakszervezet és a munkáltatók képviselői között. a bérvitákkal kapcsolatban kirobbant munkabeszüntetésekben a brit kereskedelmi flotta legénységének egynegyede vesz részt. még nem állapodtak meg újabb időpontban a tárgyalások folytatására.

kő ha

13.54 080281 0923

sk0015 4 230 mtik1015

rövid hírek /4./

times

London, 1981. február 8. /ap/ -- a sunday times újságírói visszavonták bírósági keresetüket, amelyet csütörtökön nyújtottak be a kormány ellen. a kereset benyújtását azzal indokolták, hogy a lapnak murdoch, ausztrál sajtómágnás által történő átvételét a kormány nem utálta a parlament monopólium-ellenes bizottsága elé. a kereset visszavonására a brit újságírók szakszervezete képviselője szerint azt követően került sor, hogy rupert murdoch ,,elfogadható biztosítékokat,, adott a szerkesztők jövődől függetlenségét illetően.

schweitzer-díjak

wilmington/észak-karolina/, 1981. február 8. /ap/ -- kiosztották az albert schweitzer emlékére alapított díjakat, amelyekkel minden ötödik évben, a nagy tudós születésének évfordulóján egy orvost, egy muzsikust, illetve egy, az emberiségért cselekvő kiemelkedő közéleti személyiséget tüntetnek ki. ebben az esztendőben a haiti szigetén kórházat alapító mellon doktort, egy az usa-ban dolgozó indiai tanárt, valamint a híres gitárművészt, andrés segoviát tüntették ki az 5 ezer dollár értékű díjjal.

de

kiárusítás?

London, 1981. február 8. /ap/ -- tárgyalások folynak arról, hogy a híres londoni Savoy 114 szobáját a tulajdonos cég eladja egy vállalkozónak. az 91 éves elegáns szállodát ugyancsak utolérte a gazdasági visszaesés. „kicsit karcsubb lesz a Savoy - kommentálta az esetet az ügy egyik érdekeltje - manapság a „gazdaságosabb méret, a divat.

kő ha

15.20 080281 1476

-.-

sk0016 4 230 mtik1016

el nem kötelezettek /1.rész/

patak károly, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1981. január 8. /mti/ - hétfőn uj-delhiben négynapos előkészítő vita után az érdemi munkához lát az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezlete. a vigyan bhavan-ban, a kultura palotájában, amely 22 évvel ezelőtt egy unesco-ülés tiszteletére épült, most a világ országainak kétharmada találkozik: teljes jogú résztvevő kilencvenhárom ország és két felszabadító mozgalom; megfigyelőként van jelen tizenkét ország és kilenc szervezett; meghívottként pedig rajtuk kívül még nyolc állam és tizennyolc nemzetközi szervezet foglalhat helyet a konferenciaterem ülésein.

az el nem kötelezett mozgalom rendkívüli külügyminiszteri tanácskozása /azért nevezik így, mert a nemzetközi fejleményekre való hivatkozással hat hónappal előre hozták/ annyira tömegméretűvé szélesedett, hogy az indiai kormányhatóságok uj-delhiben minden szállodai férőhelyet lefoglaltak, a repülőtér rekordforgalmat bonyolít.

az indiai kommentátorok a napokban gyakran emlékeztettek arra, hogy az időközben elhunyt tito, nasszer, nehru és sukarno fémjelezte első, belgrádi el nem kötelezett csúcsertekezleten még csak huszonöt ország képviselői voltak jelen. ugyanezek a kommentátorok most nyugtalanul vetik föl, hogy a nagy tábor számos nemzetközi kérdés megítélésében különösen megosztott, s figyelmét alkalmasint szándékosan terelik el a vita eredeti kérdéseiről: a béke megszilárdítására tervezett lépésektől az el nem kötelezettek gazdasági érdekvédelméig terjed a kérdések köre s megvitatásuk az 1979 szeptemberben rendezett havannai csúcstalálkozó pozitív nyilatkozatának hangvételét tükrözhetette volna.

ed

pakisztán és irán sokat fáradozott azon / irán a hét végén még kirekesztési javaslatot is fölvetett/, hogy a külügyminiszteri értekezlet mondjon ítéletet az afganisztán kérésére nyújtott szovjet katonai segítség fölött. kína a hét végén fokozta a nyomást több asean-tagállamra, hogy ezek követeljék a tömeggyilkos pol pot-ieng sary-klíkk bekapcsolását a kilencvennél is több ország nemzetközi mozgalmába.

a helyzetet bonyolította az iráni-iraki háború is, amely arra készítette iránt, hogy ne csak afganisztán távoldartását követelje, hanem irakét is. a szilárdság frontjának arab országai ugyanakkor - korábbi álláspontjukat megerősítve - egyiptom kizárását szeretnék kieszközölni, miközben egyiptom a vendéglátó india mérsékletében és egyes afrikai országok támogatásában reménykedett./folyt./

pk/dj ha

16.27 080281 2530

-.-

sk0017 4 230 mtik1017

brezsnyev-üzenetek

moszkva, 1981. február 8./taszsz/ - leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke az el nem kötelezett országok mozgalma megalapításának 20. évfordulója és a mozgalom hétfőn uj-delhiben kezdődő értekezlete alkalmából táviratban üdvözölte fidel castrot, a kubai köztársaság államtanácsának elnökét, miniszterelnököt, a mozgalom soros elnökét és indira gandhi miniszterelnökasszonyt, az értekezlet házigazdáját.

az el nem kötelezettek mozgalma bebizonyította, hogy azoknak a népeknek az érdekeit szolgálja, akik a súlyos gyarmati örökség leküzdését, a társadalmi és a gazdasági haladást tűzték ki célul. a történelmi tapasztalat bebizonyította, hogy minél egységesebben lépnek fel az el nem kötelezett országok, annál eredményesebben képesek megoldani az előttük álló feladatokat - hangzik a távirat. a fejlődő országok évszázados álmainak megvalósításáért folytatott következetes küzdelem különös figyelmet érdemel akkor, amikor egyesek ismét a hidegháború időszakába akarják taszítani a világot, fokozni igyekeznek a fegyverkezési hajszát és egész térségeket kívánnak ellenőrzésük alá vonni.

a szovjetunió és az el nem kötelezett országok közös vagy hasonló álláspontot foglalnak el korunk olyan alapvető kérdéseiben, amelyek megoldásától nagymértékben függ az emberiség sorsa.

ed

a népeknek a szabadságért és békéért folytatott küzdelmében jelentős helyet foglalnak el az el nem kötelezett országok. a velük való barátság és együttműködés fejlesztése a szovjetunió elvi álláspontja volt és marad a jövőben - hangsúlyozza leonyid brezsnyev.

kr ha

16.32 080281 1653

sk0018 4 230 mtik1018

el nem kötelezettek /2.rész/

ilyen előzmények után ismertették a sajtóval india határozattervezetét. a dokumentum megkísérel áthidaló megoldásokat találni, egyrészt olyan szövegek utalásokkal, amelyek rosszalják az afganisztán kérésére nyújtott külföldi segítséget, másrészt olyan célszavakkal, amelyek a kambodzsában ugyancsak érvényes államközi szerződés alapján lévő vietnami erők ténykedését helytelenítik - ám mindezt úgy, hogy az érintett hatalmakat név szerint nem bírálják.

az előkészítő tanácskozásokon a küldöttek jórészt nyugtalanították a diplomatikai formula további elemzésére tett próbálkozások, amelyet vasárnap több indiai parlamenti képviselő a találkozó szabotálásának nevezett.

naraszimha rao indiai külügyminiszter, aki a vendéglátó ország képviselőjeként a konferencia elnöke lesz, a hét végén egész sor kollégájával találkozott. a legnagyobb figyelmet vasárnap este rao és a pakisztáni külügyminiszter, agha sahi találkozója keltette - egy bejelentés szerint a taifi iszlám csúcserőkezleten áttekintett ügyekről tárgyaltak.

az indiai államelnök, szandzsiva reddy egyébként a napokban vette át a heng samrin vezette törvényes kambodzsai kormány nagykövetségének megbízólevelét. a nagyköveteknek, didh muntynak is joga van arra, hogy mint többi, új-delhiben működő kollégája. részt vegyen a helyi idő szerint hétfőn délelőtt tíz órakor kezdődő ünnepélyes megnyitón. a havannai csúcserőkezlet határozata szerint a kambodzsai szék az el nem kötelezett mozgalomban: üres.

pk/dj

16.41 080281 1536

--

sk0019 4 230 mtik1019

palme-bizottság /1.rész/

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1981. február 8. /mti/ - bécsben vasárnap befejeződött a biztonsági és leszerelési kérdésekkel foglalkozó nemzetközi bizottság kétnapos tanácskozása. az olof palme, volt svéd kormányfő vezette, tavaly szeptemberben alakult bizottság ezuttal a hadászati támadó fegyverek korlátozása kérdésének, valamint a bécsben folyó közép-európai haderőcsökkentési tárgyalások alakulásának szentelte figyelmét.

a bizottság tagjai találkoztak a bécsi tárgyalásokon résztvevő lengyel küldöttség vezetőjével, tadeusz strulakkal és az nszk delegációja élén álló ernst junggal. a két nagykövet tájékoztatást adott a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről folyó tárgyalássorozat menetéről. olof palme szerint a tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy a politikai elhatározás hiánya késlelteti a megegyezést a bécsi fórumon.

a palme-bizottság megítélése szerint a hadászati támadó fegyverek korlátozásáról folyó tárgyalások sorsa nem csupán a két érintett nagyhatalom, a szovjetunió és az egyesült államok ügye. a salt-folyamat az egész világot, valamennyi népet érintő nagyjelentőségű kérdés.

palme szerint nagy visszaesés következne be a leszerelési erőfeszítésekben és béketörekvésekben, ha az új amerikai vezetés kitérne a nagyjelentőségű salt-2. egyezmény törvénybeiktatása előtt. mások megfogalmazása szerint ha a stratégiai fegyverkezés korlátozásáról szóló egyezmények önmagukban nem is oldják fel a kelet-nyugati politikai ellentétek egészét, a salt-folyamat megszakadása - az eddig elért eredmények szerénysége mellett is - igen súlyos következményekhez vezetne. /folyt./

sz/dj ha

17.31 080281 1721

Al

--

sk0022 4 230 mtik1020

palme-bizottság /2.rész/

georgij arbatov akadémikus, a moszkvai amerika-kutató intézet igazgatója az ülést követő vasárnapi sajtóértekezleten kijelentette, hogy ha washington elveti a három amerikai kormányval kidolgozott salt-2. egyezményt, akkor aligha lehet szó a salt-tárgyalások folytatásáról. a világ végülis nem alakulhat át négyévenként, a mindenkorai amerikai kormányzat jellegének és kivánságainak megfelelően - mondotta arbatov professzor.

a palme-bizottság, amely a tagok egybehangzó véleménye szerint növekvő hatékonysággal és egyre együttműködőbb légkörben végzi munkáját, legközelebbi ülését április végén tartja. azon megvitatják a középtávolságu nukleáris rakéták számának csökkentésével, az arról kezdeményezett szovjet-amerikai tárgyalásokhoz nyújtandó támogatással összefüggő kérdéseket. a bizottság szándéka, hogy határozat-tervezeteket dolgoz ki az ensz-közgyűlés 1982-ben esedékes 11. rendkívüli leszerelési ülészakára.

sz/dj ha

17.43 080281 0988

..

sk0021 4 250 mtik1021

rövid hírek /5./

földrengés

torino, 1981 február 8./ap/ - közepes, a 12 fokozatu mercalli skála szerint négyes erősségű földrengések rázták meg vasárnap hajnalban torinot és környékét. a földrengés személyi sérüléseket, anyagi károkat nem okozott, csak kisebb pánikot: az észak-olaszországi iparváros lakosai ezerszámra menekültek az utcákra az imbolygó épületekből.

elsüllyedt hajó

athén, 1981 február 8./ap/ - vasárnap reggel az égei-tengeren, szkirosz szigetének partjaitól mindössze néhány tengeri mérföldre elsüllyedt egy 1360 tonnás görög hajó. a „tenia”, a butóiriai burgasz kikötőjéből az egyiptomi alexandria felé hajózott; vasrudakból álló rakománya az erős szélben megbillent, s feltehetően

ez okozta a katasztrófát. a süllyedő hajó segélykérő jeleire a helyszíntre irányították a közelben található hajókat. ezek a 11 tagu legénység három tagját sikeresen fedélzetükre vették; három holttestet megtaláltak, s folytatják a kutatást a legénység további öt tagja után.

erdőtüzek

párizs, 1981 február 8./taszsz/ - télidőben szokatlan erdőtüzek pusztítanak dél-franciaországban. december óta 1500 hektár erdő vált a lángok martalékává. az oltási munkálatok repülőgépek és katonai egységek bevetésével folynak; eredményességüket azonban nehezíti a rendkívüli szárazság és a térségben uralkodó viharos időjárás.

ai ha

17.54 080281 1373

..

sk0022 4 230 mtik1022

nszk-nato

hamburg, 1981. február 8./ap/ - az új amerikai közepes hatótávolságu nukleáris rakéták európai telepítésére vonatkozó nato-döntés felülvizsgálatát követelte erhard eppler, vezető nyugatnémet szociáldemokrata politikus.

az spd elnökségének tagja a der spiegelnek adott nyilatkozatában kijelentette: meg kell az egyesült államoknak mondani, mit képesek az európaiak védelmük érdekében tenni, „nem lehet azonban olyan fegyverkezési stratégiát folytatni, melynek eredményeképpen éhezni fogunk,..

amennyiben reagan kormánya nem hajlandó fegyverzetkorlátozási tárgyalásokat folytatni a szovjetunióval, az európaiakat nem lehet arra kötelezni, hogy tartsák magukat a nato-határozathoz az új nukleáris fegyverek telepítéséről, hangoztatta. /mint ismeretes, a nato határozata az új fegyverkezési lépéssel párhuzamosan tárgyalásokat irányzott elő a szovjetunióval./

ha döntés születik neutronfegyver telepítéséről az nszk területén, ez tovább növelné a feszültséget az nszk és az egyesült államok között. amennyiben az nszk kormánya hozzájárul ilyen döntéshez, az ország lakosságának többsége szembe fordul a kormánnyal. az érvelés, hogy a nato nem tud megenni ezek nélkül a fegyverek nélkül, odavezetne, hogy kiderül: az emberek többsége nem tud megenni a nato-val - mondotta eppler.

ll

a politikus javasolta: alakítsák át az nszk hadseregét védelmi jellegűre, hogy az ország elkerülje a fegyverkezési hajszát új fordulóját. olyan hadsereg van szükségünk, mely teljes mértékben képes eleget tenni védelmi feladatainak, de szervezete és fegyverzete kizárja annak lehetőségét, hogy támadó cselekményeket hajtson végre - mondotta nyilatkozatában eppler.

kr ha

18.14 080281 1703

-.-

sk0023 4 230 mtik1023

vietnami külügyminiszter

uj-delhi, 1981. február 8. /taszsz/ - nguyen co thach vietnami külügyminiszter vasárnap megérkezett az indiai fővárosba, az el nem kötelezett országok külügyminiszteri tanácskozására. nguyen co thach sajtótájékoztatóján elítélte kínának az el nem kötelezett mozgalom ellen irányuló felforgató tevékenységét.

kijelentette: szoros együttműködésben washingtonnal, peking minden erőfeszítése azt a cél szolgálja, hogy néhány délkelet-ázsiai ország segítségével szakadást idézzen elő az el nem kötelezett országok között, s a szovjetunió, india valamint vietnam elleni propagandacéljai érdekében használja fel a tanácskozást. ezzel egyidőben kina segítőitársai peking hegemonisztikus politikájának elleplezésére törekednek és a kínai célokkal való azonosulásra akarnak rávenni több el nem kötelezett országot - mondotta a vietnami politikus.

nguyen co thach hangoztatta, hogy a vietnami nép a saját tapasztalataiból győződött meg kina terjeszkedő ázsia-politikájának agresszív jellegéről. a kínai hegemonisták most második „leckevel”, fenyegetik vietnamot - jelentette ki a külügyminiszter, hozzátéve: már az első „lecke”, megmutatta, hogy peking „rossz tanító”, a vietnami nép teljes határozottsággal kiáll igaz ügyéért és továbbra is segítséget nyújt a szocializmust sikeresen építő indokínai országoknak - mondotta a vietnami diplomácia vezetője.

blha

18.34 080281 1411

-.-

sk0024 4 230 mtik1024

Lemp kb- napirend

varsó, 1981 február 8. /mti/ - varsóban hétfőn összeült a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának nyolcadik plénuma. a páp hírigyűnétség tájékoztatása szerint a teljes ülés napirendjén két napirendi pont szerepel:

- a párt feladatai a szakszervezetek tevékenységének és szocialista jellegének formálásában;

- tájékoztató a Lemp kb politikai bizottságának munkájáról.

kn ai

18.46 080281 0434

-.-

sk0025 4 230 mtik1025

iráni

szófia, 1981. február 8. /bta/ - abduallah dzsaszejbi iráni miniszterelnök-helyettes, aki szombaton érkezett szófiába, vasárnap találkozott georgi jordanov bolgár miniszterelnök-helyettesel. a bolgár és az iráni politikus a közös érdeklődésre számot tartó kérdésekről folytatott eszmecserét. dzsaszejbi hétfőn találkozik petr mladenov bolgár külügyminiszterrel is.

teherán, /taszsz/reuter/afp/ - az iráni kormány bizottságot hozott létre a volt sah idején amerikai cégekkel kötött különböző szerződések megvizsgálására. a bizottságnak bankügyletekkel foglalkozó szakemberek, parlamenti képviselők és kormánytisztviselők a tagjai.

a teheráni rádió jelentése szerint a bizottság feladata, hogy meghatározza, milyen mértékű kárt szenvedett az iráni állam a szerződések nem egyenjogu feltételei miatt.

x-x-x-x-x

hamarosan szabadon engedik azt a négy brit állampolgárt, akiket a múlt év augusztusában vettek őrizetbe kémkedés vádjával - jelentette ki baniszadr iráni elnök vasárnap a reuter hírigyűnétségnek adott interjújában. az elnök elmondotta, hogy nem igazolódott a feltevés, hogy az őrizetbe vettek hírszerzéssel foglalkoztak volna.

de

kül

- 24 -

1981.02.08.

sk0028 4 800 mtik1029

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0023-sk0028-ig
1981. február 8. /mti/ -
sk0023 vietnami külügyminiszter
sk0024 lemp kb - napirend
sk0025 irán
sk0026 nyomozás a „kor,, ügyében
sk0027 tartalomjegyzék 1.rész.
sk0028 tartalomjegyzék 2.rész.
zsa

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: helyai andrás

- v é g e -

20.32 080281 0527

.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 09.

kül.

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 9. /mti/

varsó: a lemp kb 8.plénuma

uj-delhi: megkezdődik az el nem kötelezett országok
külügyminiszteri értekezlete

luxemburg: szadat elnök érkezése

párizs: ilter türkmén török külügyminiszter érkezése

stockholm: genscher nyugatnémet külügyminiszter látogatása

df bj

06.55 090281 0342

de

.-